

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2026. május 20. napján tartandó ülésére

Tárgy: Javaslat Somoskőújfalu Község Önkormányzata 2025. évi belső ellenőrzési jelentésének elfogadására

Előterjesztő: Sutor Petra jegyző

Készítette: Kuris Adrienn, belső ellenőr

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (a továbbiakban: Áht.), valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Bkr.) megfelelően a közpénzek felhasználásában résztvevő költségvetési szervek kötelesek belső ellenőrzési rendszert működtetni abból a célból, hogy a szervezet vezetője számára bizonyosságot nyújtsanak az általa kiépített és működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségét illetően.

A belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, melynek célja, hogy az adott szervezet működését fejlessze, és eredményességét növelje. A belső ellenőrzés a szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet kockázatkezelési, irányítási és ellenőrzési eljárásainak hatékonyságát.

A Belső ellenőrzés éves munkájáról, a Bkr. valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv alapján Éves Ellenőrzési Jelentést kell készíteni, melyet a jegyzőnek a tárgyévet követően a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg kell a Képviselő-testület elé terjesztenie. A Bkr. 48. §-a megfogalmazza az éves ellenőrzési jelentés tartalmi követelményeit.

A belső ellenőrzésre az Önkormányzat 2025. évi Belső ellenőrzési terve alapján került sor, melynek teljesítéséről a 2025. évi éves jelentésben kerül beszámolóásra.

A belső ellenőrzés jogszabályi kötelezettségének megfelelően, támogatja a stratégiai célok meghatározását. Módszerűen értékeli, illetve fejleszti a hivatali monitoring, a kontrolling és a minőségbiztosítás hatékonyságát.

A belső ellenőrzés szabályszerűen, az ellenőrzési tervben meghatározott feladatait ellátva működött.

Somoskőújfalu, 2026. május 15.

Sutor Petra sk.

jegyző

HATÁROZATI JAVASLAT

Somoskőújfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2026. (V.20.) határozata

**Somoskőújfalu Község Önkormányzatának 2025. évi belső ellenőrzési jelentésének
elfogadásáról**

Somoskőújfalu Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozat 1. számú mellékletében foglalt tartalommal elfogadja Somoskőújfalu Község Önkormányzatának 2025. évi belső ellenőrzési jelentést.

Felelős: jegyző

Határidő: 2026. május 31.

**Somoskőújfalu Község Önkormányzatának
2025. évi belső ellenőrzési jelentése**

I./ A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. § a) pont)

I./1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérések indoka, a terven felüli ellenőrzés indokoltsága.

Az ellenőrzés a szabályszerű és hatékony működés feltételeinek vizsgálatára irányult.

A belső vizsgálat a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, a 2025. évi ellenőrzési terv, valamint az ellenőrzés megbízólevele alapján történt.

A tervezés kockázatelemzése alaposan kiterjedt minden olyan területre, amely a szabályos és a jogszabályi változásoknak megfelelő működést segíti és kontrollálja. A kockázatelemzés a vonatkozó szakirodalom által javasoltak alapján történt. A tervezés jogszabályi előírásoknak megfelelően figyelembe vette a Polgármester, illetve a Jegyző javaslatait is.

I./2./a.) A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzés összesítése

A tárgyévi tervezett ellenőrzések száma két darab volt, mely az év folyamán végrehajtásra és lezárásra került.

Soron kívüli ellenőrzés végrehajtására nem került sor.

A belső ellenőri megállapításokat a vizsgálat tényszerű feltárása megalapozta. Az ellenőrzés során a dokumentálás ellenőrzésén felül szóbeli interjúra is sor került, az adott munkafolyamat felelősével. Az ellenőrzés során a megállapítások jogszabályi és egyéb szakmai szempontok alapján kerültek rögzítésre.

A belső ellenőrzés megállapításai átlagos, illetve csekély jelentőségűnek minősíthetők. Kiemelt jelentőségű, a vezetés részéről azonnali intézkedést igénylő javaslat megfogalmazására nem került sor.

Az ellenőrzések bemutatása

1. ellenőrzés

Az ellenőrzés tárgya: A működéshez kapcsolódó, a költségvetési szerv előirányzatait terhelő pénzügyi kihatással bíró jogszabályban nem szabályozott kérdésekről szóló szabályzatok vizsgálata

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, pénzügyi kihatással bíró belső szabályzatok (gazdálkodási szabályzat, beszerzési szabályzat, kiküldetési szabályzat, anyag- és eszközgazdálkodási szabályzat, reprezentációs kiadások rendje, gépjárművek igénybevételi szabályzata, telefonhasználati szabályzat, közérdekű adatok megismerésének eljárása) megfelelnek-e a hatályos jogszabályok előírásainak.

Ellenőrzött időszak: 2024-2025

Az ellenőrzés megállapításai:

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy Somoskőújfalu Község Önkormányzatának működéséhez kapcsolódó, pénzügyi kihatással bíró belső szabályzatok (gazdálkodási szabályzat, beszerzési szabályzat, kiküldetési szabályzat, anyag- és eszközgazdálkodási szabályzat, reprezentációs kiadások rendje, gépjárművek igénybevételi szabályzata, telefonhasználati szabályzat, közérdekű adatok megismerésének eljárása) megfelelnek-e a hatályos jogszabályok előírásainak. Vizsgálni kell a szabályozottság minőségét, teljességét, alkalmazhatóságát. A cél annak megítélése, hogy miként érvényesül a jogszabályok és az önkormányzat képviselő-testülete által megfogalmazott előírások megtartása.

Értékelni kell, hogy a gazdálkodással kapcsolatos döntési és felelősségi feladatkörök szabályozottsága, gyakorlata, valamint a munkafolyamatba épített belső ellenőrzés a központi előírásoknak, jogszabályoknak, illetve egyéb helyi szabályzatoknak megfelelően történik-e? Vizsgálni kell a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer működésének hatékonyságát és eredményességét.

Somoskőújfalu Község Önkormányzatánál az alábbi, a gazdálkodás szabályozottsága, a bizonylati rend és fegyelem szabályszerűségének vizsgálatához kapcsolódó belső szabályozó eszközök kerültek vizsgálatra:

- **Gazdálkodási szabályzat**
- **Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend**
- **Belföldi és külföldi kiküldetési szabályzat**
- **Anyag- és eszközgazdálkodás számviteli politikában nem szabályozott kérdésekről**
- **Reprezentációs szabályzat**
- **Gépjármű használati szabályzat**
- **A vezetékes- és mobiltelefonok használatának szabályzata**
- **A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének és a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának szabályzata**

Jelen ellenőrzés keretein belül a fentiekben felsorolt szabályzatok ellenőrzése történt meg. A működéshez kapcsolódó, pénzügyi kihatással bíró szabályzatok az ellenőrzés ideje alatt kerültek átdolgozásra és egységesítésre, összességében megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A szabályzatokat a Somoskőújfalu Közös Önkormányzati Hivatal készítette el és kiterjesztette a helyi önkormányzatokra, a nemzetiségi önkormányzatokra és a költségvetési szervekre (óvoda) is. A továbbiakban javaslom a gazdasági szabályzatok éves, illetve egyéb rendszeres

időközönként történő felülvizsgálati jelentősége kapjon nagyobb szerepet, mivel valamennyi önkormányzat és költségvetési szerv közpönt használt fel a feladat ellátása során, a működéséhez kapcsolódóan.

2. ellenőrzés

Az ellenőrzés tárgya: A számviteli politika keretében elkészített szabályzatok és a beszámoló alátámasztásához kapcsolódó szabályzatok vizsgálata

Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, a számviteli politika keretében elkészített szabályzatok (eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, eszközök és források értékelési szabályzata, önköltségszámítási szabályzat, pénzkezelési szabályzat) megfelelnek-e a hatályos jogszabályok előírásainak.

Ellenőrzött időszak: 2024-2025

Az ellenőrzés megállapításai:

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy Somoskőújfalu Község Önkormányzatának működéséhez kapcsolódó, a számviteli politika keretében elkészített belső szabályzatok (eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, eszközök és források értékelési szabályzata, önköltségszámítási szabályzat, pénzkezelési szabályzat) megfelelnek-e a hatályos jogszabályok előírásainak. Vizsgálni kell a szabályozottság minőségét, teljességét, alkalmazhatóságát. Az ellenőrzés kiterjed arra, hogy a vizsgált önkormányzat rendelkezik-e az adott szabályzatokkal, illetve a szabályozás adott időszakban a jogszabályokkal összhangban történt-e. A cél annak megítélése, hogy miként érvényesül a jogszabályok és az önkormányzat képviselő-testülete által megfogalmazott előírások megtartása.

Értékelni kell, hogy a gazdálkodással kapcsolatos döntési és felelősségi feladatkörök szabályozottsága, gyakorlata, valamint a munkafolyamatba épített belső ellenőrzés a központi előírásoknak, jogszabályoknak, illetve egyéb helyi szabályzatoknak megfelelően történik-e? Vizsgálni kell a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer működésének hatékonyságát és eredményességét.

Somoskőújfalu Község Önkormányzatánál az alábbi, a számviteli politika keretein belül elkészítendő belső szabályozó eszközök kerültek vizsgálatra:

- **Számviteli politika,**
- **Eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata,**
- **Eszközök és források értékelési szabályzata,**
- **Önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzat,**
- **Pénzkezelési szabályzat,**
- **Számlarend.**

Jelen ellenőrzés keretein belül a fentiekben felsorolt szabályzatok ellenőrzése történt meg. A számviteli törvényben előírt, pénzügyi-gazdasági kihatással bíró szabályzatokkal a vizsgált intézményeknél rendelkezésre álltak. A változások (főleg személyi) nyomon követése elmaradt, ezért az ellenőrzés ideje alatt valamennyi szabályzat átdolgozásra került, összességében megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A 2025. évi szabályzatokat a Somoskőújfalui Közös Önkormányzati Hivatal készítette el és kiterjesztette a közös hivatalt alkotó önkormányzatokra, nemzetiségi önkormányzatokra és a fenntartott költségvetési szervekre (pl.: óvoda), ez alól csak a Pénzkezelési szabályzat kivétel, azzal minden tagönkormányzat külön rendelkezik. A továbbiakban javaslom a számviteli szabályzatok éves, illetve egyéb rendszeres időközönként történő felülvizsgálatát, az arra felelős személyek kijelölésével. Javaslom, hogy **a folyamatos változások (szabályozási környezet, személyi változások) miatt a számviteli szabályzatok éves felülvizsgálati jelentősége kapjon komolyabb szerepet.**

I./2./b.) Az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

I./3. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr. 48.§ ab) pont)

Az ellenőrzés lefolytatásának személyi és tárgyi akadályai nem voltak.

A belső ellenőr és a vizsgálat alá vont költségvetési szerv, illetve az adott munkafolyamat felelősei az ellenőrzés során összehangolták munkájukat. Minden dokumentum és program hozzáférést a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátottak, ami hozzájárult a hatékonysághoz.

A vizsgálatokhoz a szükséges anyagot, információt és az elvárható segítséget az ellenőrzés megkapta. Esetenként a vizsgált terület leterheltsége miatt kellett a munkát összehangolni, hogy a vizsgálatok ideje alatt az ellenőrzött területen a munka folyamatosságát ne akadályozza a vizsgálat.

A jelentéstervezet az ellenőrzött féllel előzetesen egyeztetésre került. A megállapításokkal, javaslatokkal szemben lényeges kifogás nem merült fel. Az ajánlások konkrét, gyakorlatban megvalósítható feladatokat tartalmaztak, megfelelő alapot biztosítva a hatékonyabb és szabályos működéshez.

I./3./a) A belső ellenőrzési egység humán erőforrás-ellátottsága

A belső ellenőrzést ellátó képzettségi szintje és gyakorlata megfelel a Bkr.-ben foglalt követelményeknek. A jogszabályban előírt regisztrációja 2017. évben megtörtént. A belső ellenőrzési vezető a részére jogszabályokban előírt, két évente esedékes szakmai képzéseken

részt vett, a gyakorlati vizsgákat 2019., 2021., 2023. és 2025. évben is sikeresen teljesítette, és az Áht. 70. § (4) bekezdésben meghatározott engedéllyel rendelkezik.

I./3./b) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18. – 19. §-a alapján)

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége 2025. évben teljeskörűen biztosított volt. Az ellenőrzési és a tanácsadói tevékenységen kívül más feladatba a belső ellenőrzési vezető nem volt bevonva.

I./3./c) Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20.§-a alapján)

2025. évben a megbízással, illetve az egyes ellenőrzéssel kapcsolatban összeférhetetlenségi helyzet nem merült fel.

I./3./d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

2025. évben a belső ellenőri jogokkal kapcsolatban korlátozás nem merült fel.

I./3./e.) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező nem volt.

I./3./f.) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére javaslat nem került megfogalmazásra.

I./4. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ ac) pont)

Tanácsadói tevékenység biztosítására – a jelentkező igények szerint – került sor, a személyes jelenléti napokon. Érintett területek: szabályozási háttér, dokumentáció vezetése.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48.§ b) pont)

II./1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48.§ ba) pont)

A belső kontrollrendszer működésére fontosabb javaslatok tételére 2025. évben nem került sor.

III. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

III/1. Kontrollkörnyezet

Az ellenőrzés által elvégzett vizsgálatok eredményeként a külső körülményekre is tekintettel **megfelelőnek ítéltető a kontrollkörnyezet minden területe**, a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat- és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása, humán erőforrás, etikai értékek és integritás, a működés és feltételeinek szabályos és szabályozott biztosítása. A gazdálkodást és a működést érintő szabályozók felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos.

A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja. Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások arra mutatnak, hogy a belső ellenőrzési pontok, vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben működtetik, illetve követik nyomon megfelelően. Az ellenőrzési megállapítások általában olyan gyengeségekre utalnak, amelyek a szokásos munkafolyamatok mellett korrigálhatók a vezetés beavatkozása nélkül.

III/2. Kockázatkezelés

A belső ellenőrzés tervezése a jogszabályi kötelezés óta kockázatelemzés alapján történik. Az Önkormányzat kockázatelemzési rendje a belső ellenőrzési kézikönyv által szabályozásra került.

III/3. Kontrolltevékenységek

A Közös Önkormányzati Hivatal által ellátott folyamatok sajátosságai alapján a **megfelelő kontrollok kerültek alkalmazásra**. A külső jelentéstételi kötelezettségének a Közös Önkormányzati Hivatal és az Önkormányzat eleget tesz.

III/4. Információ és kommunikáció

Az Önkormányzat, illetve a Közös Önkormányzati Hivatal a **kapcsolódó szabályzatokkal rendelkezik**, az információk áramoltatásához az információs technológiát használja.

III/5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A szóbeli utasítások, szóbeli beszámoltatások, írásbeli információ átadások, valamint az informatikai rendszerek keretében működtetett információk mozgása biztosított. A vezetői információs rendszer részét képezi az iratok szignálása, kötelezettségvállalási és utalványozási jog gyakorlása, valamint a kiadmányozás.

A belső kontrollrendszer öt elemének működésére a vezetői nyilatkozatok tartalmazznak további részleteket, amely a Bkr. 11. § (2a) pontja alapján a zárszámadási rendeletervezettel együtt készül el.